TUG'RUQDAN KEYINGI DEPRESSIYANING KLINIK-TERAPEVTIK XUSUSIYATLARI VA D VITAMIN YETISHMOVCHILIGI BILAN O'ZARO BOG'LIQLIGI

Abdukadirova D.T
Abbosova I.A
Soliyeva S.O
Andijon Davlat Tibbiyot Instituti Nevrologiya kafedrasi

Tug‘ruqdan keyingi depressiya ona salomatligi, oilaviy munosabatlar va bola rivojlanishiga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin bo‘lgan psixoemotsional holatdir. Belgilarni erta aniqlash va zarur yordamni o‘z vaqtida ko‘rsatish muhim hisoblanadi.

Tadqiqot maqsadi — tug‘ruqdan keyingi bir yil ichida ayollarda depressiya alomatlarini o‘rganish hamda ijtimoiy-demografik, tibbiy va biokimyoviy omillar bilan ehtimoliy bog‘liqligini tavsiflash.

Material va usullar

Tadqiqotga shahar poliklinikalarida kuzatuvda bo‘lgan, tug‘ruqdan keyingi birinchi yil ichidagi 18 yosh va undan katta 62 nafar ayol ixtiyoriy rozilik asosida jalb qilindi. Ishtirokchilardan umumiy ma’lumotlar, emotsional alomatlar, ehtimoliy xavf omillari hamda profilaktika va qo‘llab-quvvatlashga oid savollarni qamrab olgan so‘rovnoma orqali ma’lumot olindi.

So‘rovnoma natijalariga ko‘ra, 39 nafar ayolda tushkunlik, befarqlik, charchoq va yig’loqilik kabi depressiv alomatlar qayd etildi. Qolgan 23 nafar ayolda ushbu belgilar aniqlanmadi. Klinik va laborator ma’lumotlar mavjud bo‘lgan ishtirokchilarning ma’lumotlari ko‘rib chiqildi.

Natijalar va muhokama

Tadqiqotda 62 nafar ayolning 39 nafarida (62,9%) tug‘ruqdan keyingi depressiyaga mos alomatlar qayd etildi. Ushbu ayollar orasida alomatlar 13 nafarida og‘ir, 17 nafarida o‘rtacha va 9 nafarida yengil darajada bo‘lgani ko‘rsatildi. Alomatlari aniqlangan guruhdagi ayollarning o‘rtacha yoshi 23 yosh, alomatlar aniqlanmagan guruhdagi ayollarning o‘rtacha yoshi esa 27 yosh bo‘lgan.

Depressiv alomatlari bo‘lgan ayollarda qandli diabet, D3 vitamini yetishmovchiligi va turmush o‘rtog‘i bilan yomon munosabatlar nisbatan ko‘proq uchragan. Qandli diabet 39 ayoldan 12 nafarida (30,8%), alomatlar aniqlanmagan 23 ayoldan 1 nafarida (4,3%) qayd etilgan. D3 vitamini yetishmovchiligi tegishli guruhlarda 19 nafar (48,7%) va 5 nafar (21,7%) ayolda kuzatilgan. Turmush o‘rtog‘i bilan yomon munosabatlar esa birinchi guruhda 22 nafar (56,4%), ikkinchi guruhda 6 nafar (26,1%) ayolda qayd etilgan.

Homiladorlik davridagi anemiya, ijtimoiy qo‘llab-quvvatlashning pastligi, moliyaviy qiyinchiliklar, ortiqcha vazn va salbiy homiladorlik tajribasi kabi omillar ham o‘rganildi. Ushbu omillarning ahamiyatini aniqroq baholash uchun kattaroq guruhlarda qo‘shimcha tadqiqotlar o‘tkazish lozim. Mazkur natijalar o‘zaro bog‘liqlikni ko‘rsatadi, ammo sabab-oqibat munosabatini mustaqil ravishda tasdiqlamaydi.

Xulosa

Tadqiqotda qatnashgan 62 nafar ayolning 62,9 foizida tug‘ruqdan keyingi depressiyaga mos alomatlar aniqlandi. Alomatlari bo‘lgan guruhda D3 vitamini yetishmovchiligi, qandli diabet va turmush o‘rtog‘i bilan yomon munosabatlar ko‘proq qayd etildi. Tug‘ruqdan keyingi davrda ayollarning ruhiy holatini muntazam baholash, xavf omillarini aniqlash va zarur hollarda tibbiy-psixologik yordam

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.